

**QISHLOG'IMNI
BAHORDA KO'RING!**

He-he-hey! Qishlog'imga bahor keldi. Dugonalarim bilan adirlarga chiqib, bir-birimizni bayram bilan qutladik.

Qishlog'imizga Siz ham keling, gullar qo'ynida o'ynaymiz.

*Lobar MAMATQULOVA,
Sirdaryo viloyati,
Guliston shahridagi
18-maktab o'quvchisi*

**KITOBGA
BAG'ISHLANGAN KUN**

Maktabimizda Yurtboshimizning «Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch» asari bo'yicha darslar, tadbirlar, asarga bag'islangan kunlar o'tkazilib, o'quvchilarimiz taassurotlarini o'zaro o'rtoqlashishdi. O'qituvchilardan Matluba opa Kazakova, kutubxona mudiri Hafiza opa Hamroyevalarning mehnatlarini Dilobar Ro'ziyeva, Shahboz Bahromov, Aziza Ne'matullayevalar o'z bilimdonliklari bilan yuzaga chiqarib berishdi.

*J.NURMURODOV,
Samarqand viloyati, Kattaqo'rg'on
tumanidagi 34-maktab rahbari*

«DAQIQA QADRI»

Dadam yaqinda menga shu nomdagi kitobni sovg'a qildilar. Unda «Zakovat» teleo'yinidagi savollar jamlangan ekan. Savollardan biri menga juda yoqdi. Qani, uning javobini siz ham toping-chi:

«Qadimgi Rimda ilm bilan muntazam shug'ullangan kishilarni qanday nomlashgan?» Sizga yordam tariqasida aytishim mumkinki, bu so'z oliy o'quv yurtlarida ko'p ishlatiladi.

*Dilyor TO'YCHIYEV,
Toshkent shahri, Mirobod tumanidagi
110-maktabning 7-sinf
o'quvchisi*

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

ISSN – 2010-6092

2009-yil
9-mart
N: 10
(66707)

DUSHANBADAN

**MUSHTARIYNI
BILASIZMI?**

Iste'dodli, so'zga chechan, o'ta odobli bu qiz bilan tanishishni istasangiz, gazetamizni kuzatib boring.

Mushtariy bu yil 9 yoshga to'ldi. Ammo shu yoshida ancha-muncha ish qilib qo'ydi. Qanday ish deysizmi? Gazetamizni kuzatib boring,

hademay bilib olasiz!

SOVG'A

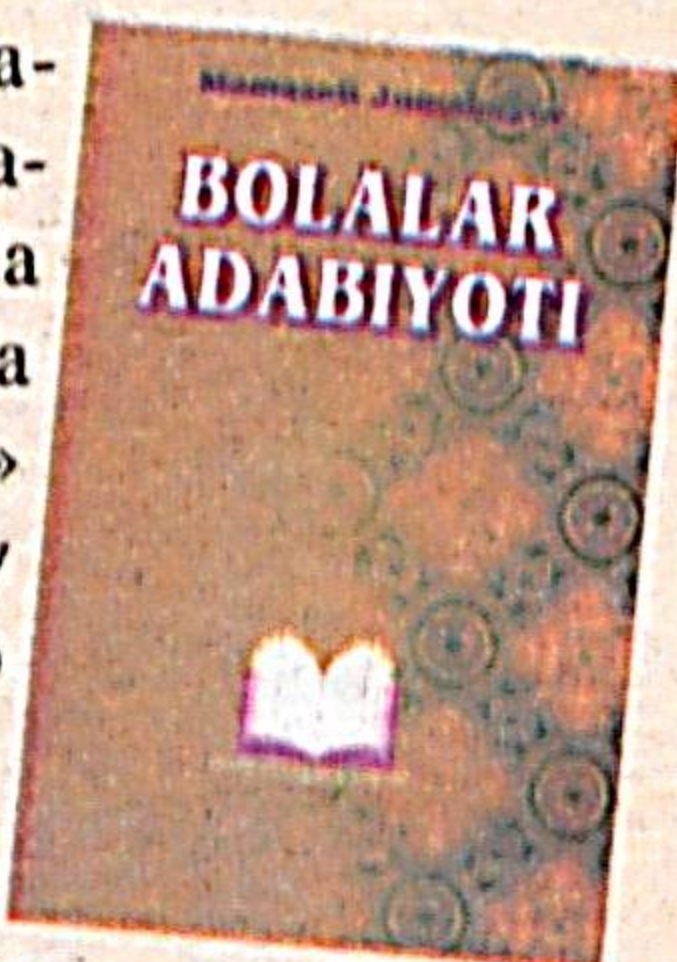
Quruvchi akalaringizning yaxshi an'analari bor. Ular Samarqand viloyati Pastdarg'om tumanidagi Usmonobod qishlog'ida qurilayotgan maktabni eng ulug', eng aziz Mustaqillik bayrami arafasida foydalanishga topshirishmoqchi. Mazkur qishloq bolalari uchun bundan ortiq katta sovg'a bo'lmasa kerak.

**NILUFAR TAHRIRIYATIMIZ
MEHMONI**

Aktrisa Nilufar Hamidovanning yaratgan obrazlari yosh singillarimizning ko'nglidan joy olmoqda. Kuni kecha u tahririyatimizda mehmon bo'lib, muxbirimiz savollariga javob berdi. Suhbat keyingi sonlarda e'lon qilinadi.

QAYTA CHOP ETILDI

Mamasoli Juma-boyevning «Bolalar adabiyoti» kitobi 2001-yilda chop etilgan edi. Yaqinda ushbu kitob «O'qituvchi» nashriyot-matbaa ijodiy uyi tomonidan qayta chop etildi. Kitob haqidagi batafsil ma'lumotlarni gazetamizning keyingi sonlarida o'qiydiz.

Bayramingiz muborak, buvijon!

Toshkent viloyatining Bo'ka tumaniga yo'lingiz tushsa, «O'zbek» mahallasida istiqomat qiladigan Maryam opa Sattorovani surishtiring. Opaning nomini nafaqat mahallada, balki tumanda ham katta-yu kichik hurmat bilan tilga oladi. Tumandagi 21-sonli umumta'lim maktabida 40 yildan ortiq mehnat qilib, minglab o'quvchilarga ta'lim-tarbiya bergan ustoz bundan-da yuksakroq ehtiromga loyiq, aslida.

Olti nafar farzandning mehribon onasi, 16 nabiraning bag'rikeng buvijonisi, ayni damda, keksalik gashtini surayotgan Maryam opa hamon tinib-tinchimaydilar. Tadbirkorlik bilan shug'ullanayotgan o'g'il-qizlarga bosh, mahalla xotin-qizlarining eng yaqin maslahatgo'yi.

Suratda: Onaxonni farzandlari, nabiralari hamda shogirdlari bahor ayyomlari bilan muborakbod etishyapti.

Husanboy AVVALOV olgan surat

**Kompyuter
o'yinchoq
emas**

2-bet

**Qizlar
akademiyasi**

4-bet

**Gapimizga
parvo
qilmadi**

7-bet

DUSHANBAGACHA

Munozara

Toshkentning 2200 yilligiga NEGA CHILONZOR?

Aziz bolalar! Biz sizlar uchun Toshkent shahri tarixiga oid ma'lumotlarni ketma-ket berib boryapmiz. Sizlardan kelayotgan xatlar orqali ulardan foydalanayotganingiz haqida bilib, xursand bo'lyapmiz. O'z tarixini bilish ona yurtga nafaqat havas uyg'otadi, balki qalbdagi g'urur va iftixor tuyg'ularining uyg'onishiga ham turki bo'ladi. Bu gal sizlar Chilonzor so'zining kelib chiqishi haqida so'rabsiz. Rivoyatlarga ko'ra, o'sha atroflarda Jilon ota degan anchayin savodli, ma'rifatparvar kishi yashagan. U tabobatdan ham yaxshigina xabardor bo'lgan, shifobaxsh o'simliklar, xususan, chilonjiyda bog'ini barpo etgan. Ma'lumki, chilonjiyda tabobatda qon kasalligiga davo hisoblanadi. Mavzeyning Chilonzor deb atalishi shundan kelib chiqqan, deyishadi.

Bugun hayotni kompyutersiz tasavvur qilish qiyin. Har bir ishxonada, maktabda, qolaversa, uyda ham u hojatbaror. U bilan ta'lim-tarbiya jarayoni, o'zaro muloqotlar, yangi gazeta va jurnal, kitoblarni mutolaa qilish mumkin. Xullas, turmushimiz kompyuter bilan chambarchas bog'liq bo'lib qoldi.

Lekin eng zamonaviy bu texnika vositasiga uzluksiz bog'lanib qolish, ko'p vaqtni u bilan o'tkazish aslo mumkin emas. Ayniqsa, keyingi vaqtda bolalar kompyuterni o'yinchoq sifatida qabul qila boshladilar. Internet-klublarda bir necha soatlab turli o'yinlarni o'ynash bilan mashg'ul bo'lmoqdalar.

Kompyuter olamining bosh ijodkori amerikalik Bill Geys ham o'z bolasiga kompyuter oldida kuniga yarim soatdan ortiq o'tirishga ruxsat bermas ekan. Hatto yoshi katta odamlar ham kompyuterda 2 soatdan ortiq o'tirib ishlashlari mumkin emas.

Bundan ikki yil muqaddam Moskva shahri hukumati yoshlarning mukammal ta'lim olishlarini nazarda tutib, bolalar va o'smirlarning internet-klublarga kirishlarini ta'qiqlab qo'ydi.

Kompyuter bilan uzluksiz muloqot qilish, kuniga soatlab o'yinlar o'ynash, turli kinofilmlar ko'rish yoshlar o'rtasida o'ziga xos «tarmoqmaniya» degan kasallikni keltirib chiqardi. Hozirgi kunda Xitoyda ana shunday kasallikka chalingan minglab odamlar maxsus ochilgan kasalxonalarda davolanmoqdalar.

Xo'sh, bu kasallikning alomatlari qanday?

5+5=10 10-8=2
MATEMATIK HANGOMA
2x2=4 10:5=2

Ha, hatto matematika faniga oid hangoma ham yozish mumkin. Maktabimizda o'tkazilgan matematika kechasida ularning zo'rlaridan eshitdik. Topishmoqlar deysizmi, hammasi shu fanga bag'ishlandi. Biz «Yosh matematik» to'garagi a'zolari ustozimiz Shohista opa Yusupova bilan shunday ajoyib tadbir o'tkazdikki, maktabimiz direktori bizga «Faxriy yorliq» topshirib, turli sovg'alar ulashdilar.

Fotima va Zuhra MAMADALIYEVA,
Farg'ona viloyati, Oxunboboyev
tumanidagi 21-maktabning 5-«A» sinf o'quvchilari

Bu afib dunyo ENG SAVODLI O'QUVCHI

Kanzas shtatidagi maktablardan birining yuqori sinf o'quvchisi nazorat ishida yo'l qo'yilgan orfografik xatoni o'z vaqtida ilg'agani uchun mashhur bo'lib ketdi, deb xabar berdi «YUPI» agentligi.

«Vichitas Ist» nomli ilm maskanida o'qiydigan 17 yoshli Jeffri Stenford o'ziga berilgan test topshirig'idagi xatoni topib, bu haqda o'qituvchiga aytgan. Pedagog esa o'z o'rnida mazkur kamchilikni tuzatish uchun shtatning ta'lim departamentiga murojaat qilgan. Bu voqeadan so'ng Stenford amerikalik o'quvchilar orasida mashhur bo'lib ketdi.

TO'QQIZ YOSHLI DAHO

Singapurlik Lim Din Ven «Apple iPhone» smartfoni uchun ilova, dastur tuzdi.

«Doodle Kids» nomli ilova grafik muharriri bilan barchaga manzur bo'ldi. Uni Apple saytidan ikki haftaning ichida to'rt ming marta ko'chirib olishgan.

Lim Din Ven bir necha dastur tuzgani haqida agentlik xabar bermoqda. Lekin «Doodle Kids» nomlisi juda ommalashgan. Uning ishlashi juda oddiy. Iphone ekranida barmoqlar yordamida chizish va smartfonni qoqish yordamida tasvirni o'chirish mumkin.

To'rtinchi sinfda o'qiydigan muallifning so'ziga qaraganda, bu dastur aynan uning kichik yoshdagi singillari uchun tuzilgan ekan. Bunga ularning rasm chizishni juda yaxshi ko'rish sababchi bo'lgan. Bolakay dasturlashning 6 tilini yaxshi biladi, kompyuterdan esa ikki yoshidan foydalanishni boshlagan.

Tarmoqmaniyaga chalingan odam butun dunyodan batamom uzilib, kompyuter olamiga bog'lanib qoladi. Ularda ruhiyatning buzilishi, xotiraning sustlashuvi, xayolparastlik kabi holatlar kuzatiladi. Natijada ular yon-atrofdagilarga o'ta befarq bo'lib qolishadi.

Bolalar o'rtasida esa «o'yinmaniya» degan kasallik tarqalyapti. Ayrim bolalar maktabdagi darslarini tashlab, internet-klublarda vaqt o'tkazmoqdalar. Maktab atrofiga joylashgan bunday klublar ta'lim-tarbiya jarayoniga putur yetkazmoqda. O'quvchilarning hayot tarzini buzmoqda, sog'lig'iga ziyon yetkazmoqda.

O'YINCHOQ EMAS

Bolalarni kompyuterga umuman

yaqinlashtirmang, deyish bugun juda kulgili. Ammo hamma narsa me'yorida, o'z o'rnida bo'lmog'i kerak. Undan zarur paytdagina, shunda ham 20-30 daqiqa davomida foydalaniladi. Mutaxassislar fikricha, 7-12 yoshli bola kompyuter qarshisida 10-15 daqiqa, 12-16 yoshli o'g'il-qiz esa 20 daqiqa o'tirishi mumkin, xolos.

Hozirgi kunda bu texnika vositasining yanada mukammal, tezkor beshinchi avlodi yaratildi. Ulardan o'yinchoq sifatida emas, murabbiy, do'st sifatida oqilona, maqsadli foydalanish lozim, siz nima deysiz, aziz bolajonlar?

Nargiza RAZZOQOVA

FIZIKANI YOQTIRASIZMI?

Odatda ko'pchilik o'quvchilar fizika fanini unchalik yoqtirishmaydi. Sababi, u biroz murakkabroq-da. Lekin poytaxtning Uchtepa tumanidagi 197-maktab o'quvchilari bu fanni juda yaxshi ko'rishadi. Buning boisi, fizika fani o'qituvchisi Feruza Nig'matovaning o'quvchilarini o'z faniga qiziqitira olganida, har bir darsini ko'rgazmali qurollar, tajribalar asosida o'tishida bo'lsa kerak. Bu maktab o'quvchilarining ko'plab fan oyliklari, olimpiadalarida muvaffaqiyatli qatnashib, faxrli o'rinlarni egallab kelishayotgani ham bejiz emas.

Kuni kecha 203-maktabda tuman miqyosida bo'lib o'tgan fizika fani oyligi yakuniga bag'ishlangan festivalda ham 1-o'rin 197-maktabning yosh fiziklariga nasib etdi. Maktab shafarini munosib himoya qilgan g'olib o'quvchilar puxta bilim bergani uchun mehribon o'qituvchilari Feruza opadan minnatdor bo'lsalar, ustoz esa ishonchini oqlagan shogirdlaridan mamnun.

Aziza AKBAR qizi

Qadimda bir amaldorning Oshkor tanbal degan o'g'li bor ekan. Bir kuni ularning shahriga Sehrgar bobo kelib, bolalarga har xil sovg'alar tarqatma boshlabdi. Lekin u sovg'alarni tekinga tarqatmas ekan. Har bir sovg'ani olish uchun bolalar bir necha sinovlardan o'tishlari kerak bo'larkan.

Sovg'a olish navbati Oshkor tanbalga kelibdi.

Sehrgar bobo oltin qilqalamini ko'rsatib:

– Bu o'zi yozar qilqalam, uning mo'jizalari ko'p! – debdi.

Qilqalam Oshkor tanbalga yoqib, og'zi qulog'iga yetibdi. Bunday qilqalamni qo'lga kiritam, yozuvlarimni yozib beradi, deb o'ylabdi u va bu to'g'rida otasiga arzdod qilibdi.

Uning otasi odamlarini jo'natib, sovg'ani katta mablag' evaziga unga olib bermoqchi bo'libdi, ammo Sehrgar bobo bunga ko'nmabdi va Oshkor tanbalning o'zini imtihon qilishga chaqiribdi.

– Juda qiynamayman seni, oddiy savollar beraman, javob bersang, o'zi yozar qalam seniki! – debdi.

Oshkor tanbal katta qornini silkitib o'rta chiqibdi. Sehrgar bobo unga:

ACHCHIQDAN- ACHCHIQ NIMA?

– Non nimadan tayyorlanadi, bolam? – deb juda jo'n savol beribdi.

Oshkor tanbal shu ham savol bo'ldimi, deya katta qornini silkitib kulibdi va xizmatkorini ko'rsatib:

YANGI KUN

Asadulloning yig'lab kelayotganini ko'rgan bog'cha mudirasi Gulchehra opa uni yupatib:

– Katta bolalar yig'lamaydi. Ayniqsa, chiroyli rasm chizadigan bolalar yig'lasa uyat bo'ladi, – dedilar. Gulchehra opaning gaplarini eshitib, Asadullo birpasda oyundi. Bog'cha opasi Olga Albertovnanani ko'rganida esa shoshib-pishib:

– Bugun rasm chizamizmi? – deya savol berdi.
– Rasm ham chizamiz, qo'shiq aytib raqsga ham tushamiz. Hattoki eng yaxshi ko'rgan multfilmimiz «Tom va Jerri»ni tomosha qilamiz, – dedi tarbiyachi opa tabassum bilan. Olga Albertovnaning javobi bolalarni xursand qilib yubordi.

Ana shunday qilib poytaxtimizdagi «Oftobcha» nomli 154-maktabgacha ta'lim muassasasida yangi kun ham boshlandi. Bu maskanga tashrif buyurganimizda, ko'pincha bog'cha mudirasi Gulchehra opa Nurmuhammedovani hovlida uchratamiz. Opa bog'chaga kelayotgan har bir bolaning ismini adashmay aytadilar-da, ularning salomlariga kulib alik oladilar. Shundan bo'lsa kerak, 13 nafar tarbiyachilarning barchasi Gulchehra opadan o'rnatib, nafaqat bolalar, balki ota-onalar bilan ham iliq munosabatda bo'ladilar.

– Bolalar yangi kunni yaxshi kayfiyat bilan boshlasalar, kun davomidagi mashg'ulotlarda faol ishtirok etishadi, – deydi Gulchehra opa. – Muassasada qo'shimcha mashg'ulotlar oliy toifali tarbiyachilar tomonidan olib boriladi. Bulardan ingliz tili, raqs, qiziqarli matematika, taekvando, mantiqiy fikrlash ijodiy to'garaklariga

kichkintoylar qiziqib qatnashadilar. Ayni kunlarda raqs bo'yicha o'tkaziladigan «Oltin humo» tanloviga tayyorgarlik ko'ryapmiz.

Bu dargohning tarbiyalanuvchilari ham sog'lom, ham polvon ekanlar. Shu sababli ular sportning taekvando turi bo'yicha «Sog'lomjon – polvonjon» bellashuviga g'olib bo'libdilar. Mashg'ulotlardan biriga kirib, karate bilan shug'ullanayotgan bolalarni kuzatdik. Bolajonlar ustozlari Mahmud Nazarov ko'rsatib bergan harakatlarni qiynalmay bajaradilar. Harakatlarni ko'ngildagidek bajaragan bolalarni ustozlari «Kichkintoyim – polvonim» deya erkalab qo'yadilar. Bunday maqtovdan kichkintoylar quvonib, qiynroq harakatlarni ham qiynalmasdan bajara boshladilar. Kichkintoylarning mashqlarini ko'rib, bundan keyingi musobaqalarda ham g'oliblikni qo'ldan bermasliklariga amin bo'ldik.

Gulyuz BAHODIR qizi

Test savollari

1. *Mushpar ham o'zing, buyuk ham o'zing, Kuyinchak ham o'zing, kuyuk ham o'zing. Olamga tatirlik suyuk ham o'zing, Payt keldi aytmoqqa, gapning xonasi, Ey, O'zbek onasi, O'zbek onasi!* satri kimning qalamiga mansub?
A) Erkin Vohidov
B) Abdulla Oripov
D) Muhammad Yusuf
2. *Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti qachon ta'sis etilgan?*
A) 2000-yilning 1-iyunida
B) 2001-yilning 11-iyunida
D) 1999-yilning 10-iyunida
3. «Nihol» mukofotiga birinchilardan bo'lib sazovor bo'lgan ayol xonandaning nomini ko'rsating.
A) Nilufar Rahmatova
B) Dilfuza Rahimova
D) A va B javoblari
4. *Qizlar o'rtasida tennis bo'yicha «Uimblon» turniri va AQSH ochiq chempionati g'olibi kim?*
A) Lina Cheryazova
B) Iroda To'laganova
D) Sevara Qodirova

USTOZLARGA ATALGAN SOVG'A

Fasllar kelinchagi bahor kirib kelishi bilan sevimli bayramlarimiz birin-ketin nishonlana boshlanadi. Bu bayramlar ichida 8-mart – Xalqaro xotin-qizlar kuni alohida ajralib turadi. Shuning uchun ham bu bayramni sinfdoshlarimiz bilan noan'anaviy tarzda nishonlamoqchimiz. Hazil-mutoyibaga boy bo'lgan sahna-ko'rinishlarimizni sinf rahbarimiz Dilfuza opa Mirzayeva hamda boshqa ayol ustozlarimizga bayram sovg'asi sifatida taqdim etamiz. Yashirincha tayyorlayotgan sovg'amiz ustozlarimizga manzur bo'ladi, deb o'ylaymiz.

Dilrabo MUXTOROVA,
229-maktabning
9-sinf o'quvchisi

Bilasizmi bolalar, bizning o'qituvchimiz Rohila opa Muhammadjonova haqiqiy sehrarlar. Ko'zimizga qarab turib yolg'on gapirayotganimizni bir zumda bilib oladilar. Misol uchun, sinfdoshlarimizdan biri darsga kelmay qoldi, deylik. Keyingi darsda u uy vazifasini tayyorlamay kelgani uchun bahona qidira boshlaydi. Bahonasini ustozga aytib bo'lganidan keyin, Rohila opamiz unga:

– Uy vazifasini tayyorlamay kelish ayb emas, lekin sababini bekitib yolg'on so'zlash katta ayb hisoblanadi, – dedilar.

Bu gaplardan uyalib qolgan sinfdoshlar boshqa yolg'on so'zlamaydigan bo'ldik. Bundan ustozimiz juda xursand bo'lyaptilar.

Biz rus sinfida o'qisak ham, «Tong yulduzi» gazetasi bilan har hafta tanishib

SEHRGAR

O'QITUVCHI

boramiz. Shu sababli, ustozimizni xotin-qizlar bayrami bilan sevimli gazetamiz orqali tabriklab, bizga berayotgan tarbiya va bilimlari uchun rahmat aytmoqchimiz.

Toshkent shahridagi
51-maktabning 2-«V» sinf o'quvchilari

«Qishlog'im – qalb ardog'im» tanloviga

- Ana u tayyorlaydi nonni! – debdi. Maktabdoshlari xaxolab kulishibdi.
- Sehrgar bobo:
- Shirindan-shirin nima? – deb so'rabdi.
- Oshkor tanbal yana hihilabdi va:
- Shuni ham bilmaysizmi? Bu xo'rozqand-ku! – debdi kerilib. Yana hamma xaxolab kulibdi.
- Sehrgar bobo:
- Achchiqdan-achchiq nima? – deb so'rabdi.
- Qalampir! – debdi Oshkor tanbal.
- Sehrgar bobo xaxolab kulayotganlarga qarab:
- Kimki ustozini tinglamas ekan, ana shunday kulgili holatga tushadi, – debdi va bolalarga qarab, kim bu savollarga javob beradi, deb so'rabdi. Hamma bolalar qo'l ko'taribdi. Ammo Sehrgar bobo kichkinagina bolani tanlabdi va uni o'rtaga taklif etibdi. Bolachaning bo'yi Oshkor tanbalning beligacha ham kelmas ekan. Oshkor tanbal unga mensimay qarabdi.
- Sehrgar bobo savollarni qaytaribdi.
- Bolacha biyron tilda:
- Non bug'doy unidan tayyorlanadi. Shirindan-shirin narsa, bu biz bolalarnim. Achchiqdan-achchiq narsa – o'lim! – deya javob qilibdi.
- Bularni kimdan o'rganding? – so'rabdi Sehrgar bobo.
- Ustozimdan! – javob qilibdi bolacha.
- Hamma xursand bo'lib, uni olqishlabdi.
- Sehrgar bobo esa unga oltin qilqalamni sovg'a qilibdi. Oshkor tanbal el orasida masxara bo'lib, bolachaning esa obro'si ko'tarilib ketibdi.

O'ZBEKXON

MO'JAZ VATANIM

Bu so'z zamirida olam-olam ma'no yotadi. Vatan deganimizda ko'z oldimizda eng avvalo onamiz gavdalanadi. Chunki ona farzandiga bor mehrini bag'ishlaydi.

Mustaqillikka erishganimizdan keyin barcha sohalarida o'zgarishlar ro'y berdi. Qishlog'imning nomi «Setalon». Unda maktab, bog'cha va kasalxona joylashgan. Yangi poliklinika va sport maydoni binolari qad ko'tardi. Qishloqda biz o'smirlar uchun katta imkoniyatlar eshigi ochilgan. 2008-yil qishlog'imizda yangi kasb-hunar kolleji qad rosladi. Bundan barcha o'quvchilar mamnun.

Qishlog'imiz juda chiroyli. Bahor kelishi bilan umumxalq hasharlari tashkillashtiriladi. Bu hasharda barchamiz faol ishtirok etamiz. Maktab va bog'chalarda mevali va manzarali daraxt ko'chatlari o'tkazamiz.

Qishlog'im haqida o'ylaganimda qalbimda g'urur va iftixor yanada jo'sh uradi. Bu jo'shqinlik sabab dilimda go'zal misralar sayqallanadi va shu misralarni oq qog'ozga solaman.

Sensiz juda zerikdim, ona!

Salom, qishloq seni sog'indim, Quhog'ingda yayragan zamon,
Uchib keldim bag'ringga yana. O'zga yurtidan mehr olmadim.
Olislarda mehningni sezdim, Yo'lga chiqdim yo'lingni izlab,
Sensiz juda zerikdim, Ona! Oxir yetdim orziqib senga.
Olisdaman, xayolim senda, Kirib boray qo'yingga yayrab,
Bir lahza ham unutilmadim. Peshvoz chiqqin qishlog'im menga!

Dilnoza NASIMOVA,
Buxoro viloyati, G'ijduvon
tumanidagi
12-maktab o'quvchisi

Layli zotidan esam-da, dilda Majnuncho havo,
Tog'u tosh kezugum kelur, lekin yo'lim to'sgay hayo...

...Shoh qizi bo'lsam-da, qildim faqr yo'lin ixtiyor
Bas, menga bu zebi-ziynatkim, otim Zebbunniso.

Go'zal lutf ila yozilgan
ushbu g'azal shoira
Zebbunniso momimiz
qalamiga mansub.

B u y u k
momolarimizning ibratli
ishlari siz aziz qizlarga o'rnak

bo'lsa arziydi. Ular shoh qizi bo'lsalar-da, kamtar, oliyjanob fazilatli ayollardan bo'lgan ekanlar. Buyuk momolarimiz bajargan ishlarini bugungi kunda ham davom ettirayotgan zamonamizning ijodkor, tadbirkor ayollari ham bisyor. Ayni paytda zamonamiz xotin-qizlarining qo'l urmagan sohasi yo'q. Mustaqillik nashidasini surib, uni madh etuvchi ayol shoirlarimiz Oydin Hojiyeva, Sharifa Salimova, Gulchehra Jo'rayeva, Qutlibeka Rahimboyeva va Kavsar Turdiyeva kabi opaxonlarimiz bugungi kunda yurtimiz ravnaqi yo'lida bor bilim va tajribalarini ayamay kelyaptilar.

O'RNAK OLSA ARZIYDI

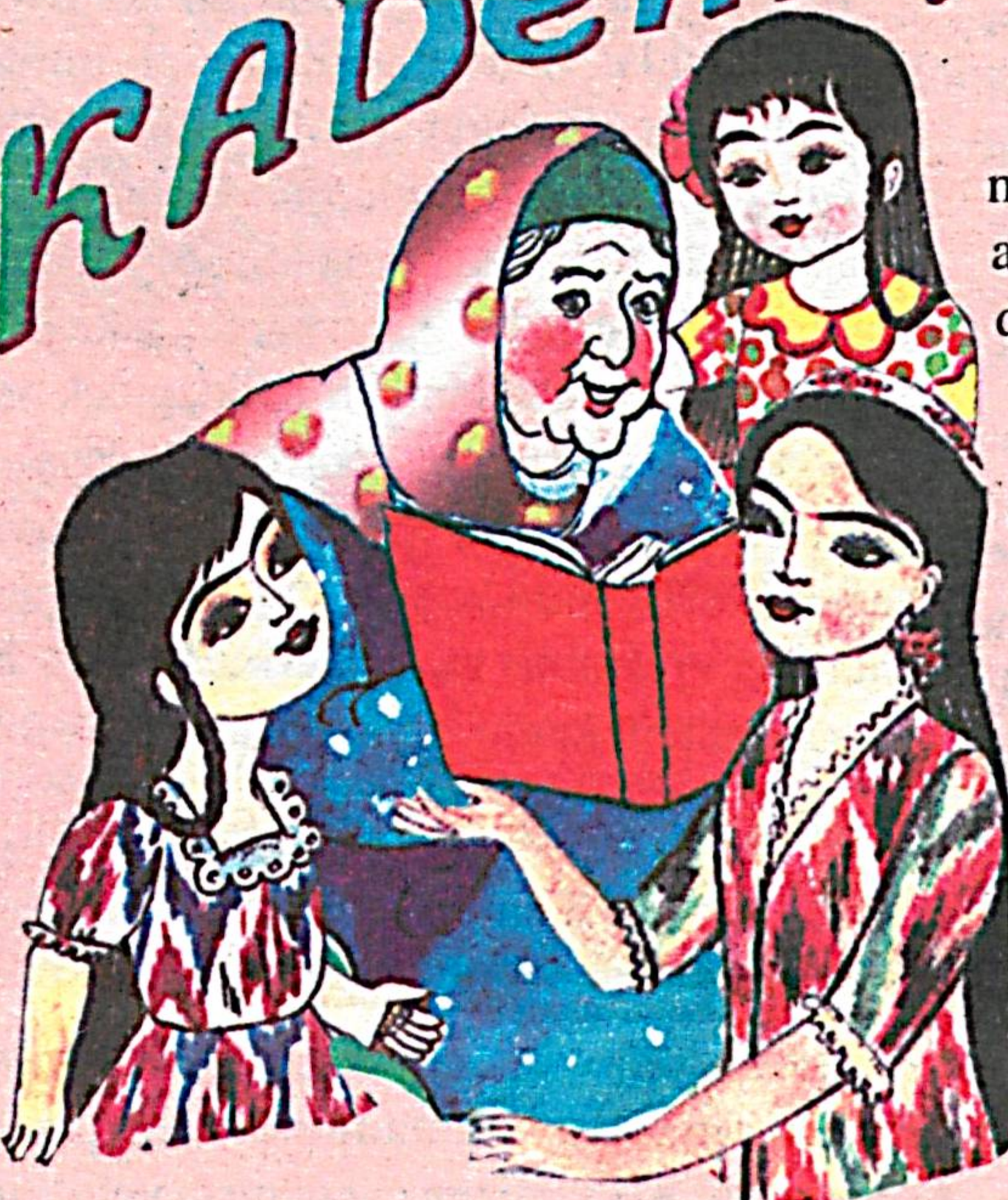
75 bahorni qarshilagan navoiyshunos olim Fozila Sulaymonovadan o'rnak olsa arziydi. Ular mustaqilligimizning ilk mukofoti «Sog'lom avlod uchun» ordeni bilan taqdirlanganlar. Shuningdek, Fransiyaning «Akademiya Palmasi» ordeni sohibasi bo'lganlar. Oddiygina o'zbek qizining ushbu unvonlarga ega bo'lishi eng avvalo, uning mehnatkashligi, o'z Vatanga fidoyiligi, uyqusiz tunlarining samarasidir.

Saida Qulmatova – Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti laureati. U O'zbekiston Davlat Konservatoriyasining Xalq cholg'u orkestri bo'limida tahsil oladi. Andijon viloyati, Qo'rg'ontepa tumanida tug'ilgan bu qizimiz san'atga katta qadamlar tashlab kirib keldi. Qo'rg'ontepadagi «Navro'z» ashula va raqs ansamblida qatnashgan. 13 yoshida M.Qoriyoqubov nomidagi yosh ijrochilar ko'rik-tanlovida ishtirok etib, faxrli o'rinni egallagan. 2004-yilda Andijon san'at kollejiga imtiyozli qabul qilingan.

G'UNCHALAR KURTAK YOZSA

She'r bitaman osmon orzular qilib,
She'riyat hayotim, jon-u jahonim.
Kun kelib men ham zo'r ijodkor bo'lay,
Ruhingiz qo'llasin, Zulfiyaxonim.

QIZLAR AKADEMIYASI

Omad seni hech qachon tark etmasin, ijodingga baraka tilab qolamiz. Bahor fasli senga olam-olam quvonch va shodliklar olib kelsin!

Bugun bayram arafasida «Qizlar akademiyasi»ga yana bir maktub keldi. Maktub egasi Shahlo Imomova Nafis san'at litseyida adabiyot yo'nalishi bo'yicha tahsil olishi, badiiy kitoblarni hech birini qoldirmay o'qishi haqida yozibdi:

Bir kuni kutubxonada kitob o'qib o'tirsam, bir qiz kirib keldi va: «Qanday kitob o'qisam bo'ladi?», – deb so'radi.

– «Mehrobdan chayon», «Dunyoning ishlari», «Kecha va kunduz», «O'tkan kunlar»ni o'qing, – dedim.

Qiz esa: «O'tkan kunlar»ni kulgili joylari bormi? – deb qoldi. Axir 11-sinf o'quvchisi, ayniqsa, qiz bola bo'la turib, bu mashhur asarni bilmasa-ya.

Ha, loyar qizlarim, orangizda kitobga mehr bermaydigan, befarq qizlar ham borligi meni juda-juda tashvishga soldi. Axir sizlarga xos bo'lgan kamtarinlik, farosat, nazokat, samimiylilik, mehnatsevarlik oqilalik, uddaburonlik kabi fazilatlar kitob o'qish orqali shakllanadi-ku. Shuningdek, Vatanni sevish, tariximizni ko'z qorachig'ingizdek avaylash kabi nozik hislar qalbingizga joylansa, deymiz.

«YANGI AVLOD – 2008»

FORISHLIK G'OLIBLAR

Iste'dod insonda bolalikdan bilinadi. Murg'ak qalb egalarining qiziqishlari, iste'dodlarini namoyish etishda turli tadbirlarning ahamiyati katta. Yoshlarni Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash, ularni turli salbiy illatlar ta'siridan asrash, jamiyatda ijtimoiy faolligini oshirish, mehnatda va ijodda o'z qobiliyatini ro'yobga chiqarish uchun ko'maklashish muhim ahamiyatga ega.

Birgina «Yangi avlod» Respublika bolalar ijodiyoti festivali ko'plab iste'dodlarni kashf qildi. Bizning tumanimizdan uch nafar o'quvchi g'oliblikni qo'lga kiritdi.

Gulfiya Shukurova, 59-maktabning 6-sinf o'quvchisi:

– «Yangi avlod» festivalida laureat bo'ldim. Bundan juda xursandman. Xalqimga kelgusida bundan-da go'zal ishlarimni taqdim etaman.

Yutuqlarga erishishimda ustozim, yani otam Yangiboy Shukurovning xizmatlari katta. Chunki otam menga haykaltaroshlikning sir-sinoatlarini qunt bilan o'rgatib kelmoqda.

Shodiyabegim Sharofiy Ibrohim qizi, 59-maktabning 7-sinf o'quvchisi:

– Festival biz uchun katta ijodiy maktab bo'ldi. Respublikamizda ko'zga ko'ringan san'atkorlar safida turib o'z san'atimizni namoyish etishimiz bizga olam-olam quvonch bag'ishladi. Shu bilan birga san'atning mashaqqatli, mas'uliyatli ekanligini yana bir bor angladik.

Xumora Xolyigitova, Amir Temur nomli 1-maktabning 8-sinf o'quvchisi:

– Respublika bolalar ijodiyoti festivalida chizgan suratlarim bilan ishtirok etdim va g'olib bo'ldim. Bu muvaffaqiyat meni yangi ijodiy izlanishlar sari yetakladi.

Nozima TURSUNBOYEVA,
Jizzax viloyati, Forish tumani «Kamalak» bolalar tashkiloti raisi

SHALPANGQULOQ QUYONCHA

Bir bor ekan, bir yo'q ekan, qalin o'rmonlarning birida bir shalpangquloq quyoncha yashar ekan. U har tongda hayvonlar bilan birga badantariya mashqlarini bajarar, yuz-qo'llarini yuvar ekan-u, lekin tishlarini yuvmas ekan.

Bahor kunlarining birida shalpangquloq quyonchani tishi qattiq og'rib qolibdi. Tishining og'rig'iga chiday olmay, quyoncha kechasi bilan yig'lab chiqibdi. Ertalab quyonchani do'stlari olmaxon, tipratikan, toshbaqalar uni tish shifokoriga olib boribdilar. Quyoncha shifokorni ko'rishi bilan:

– Assalomu alaykum, tishim og'rib qoldi, yordam bering, – debdi ingrab.

Shifokor quyonchani tishini yaxshilab tekshirib ko'ribdi-da, kasal tishlarini davolabdi. Shundan so'ng Quyonchani tish og'rig'i bosilib, shifokorga rahmat aytibdi. Xursandligidan sakrab-sakrab ketayotsa, shifokor uni va do'stlarini oldiga chaqirib, qimmatbaho maslahatlarini beribdi:

– Tishlaringiz og'rimasligini istasangiz, ertalab va kechqurun tish cho'tkasi bilan tishlaringizni tozalang. Tish cho'tkalarini har ikki oyda almashtirib turishni odat qiling. Tushki ovqatdan so'ng 5-10 daqiqa «Orbit» va «Dirol» kabi saqichlarni chaynashingiz mumkin. Saqichni ko'p vaqt chaynab yurilsa, og'iz bo'shlig'ida haddan ziyod so'lak ajralib, oshqozon-ichak kasalligini keltirib chiqaradi.

Quyoncha, tishlaring mustahkam bo'lishini xohlasang, karam, sabzi, olma, pomidor, bodring, behi kabi meva va sabzavotlarni yeb turgin. Chunki ularning tarkibida ko'plab vitaminlar, mikroelementlar va boshqa moddalar mavjud. Bir yilda ikki marta tish shifokoriga ko'rinib tursang, tishlaring sog'lom va chiroyli bo'ladi.

Shundan so'ng shalpangquloq quyoncha shifokorning barcha maslahatlariga amal qila boshlabdi. Chunki, unga shifokorning karam va sabzi yeb turgin degani juda yoqib qolibdi-da. Shundan buyon quyonchani tishlari oppoq bo'lib, uni biror marta og'riq bezovta qilmabdi.

Ertakchi: Munira ALIMOVA,
Oliy toifali shifokor stomatolog

(Ertak)

«Masalangizni kim bog'lab qo'ygan ekan, aka?»

Gullar shahri Namanganda Go'zaloy ismli bir qizcha yashaydi. U shahardagi 58-ixtisoslashtirilgan maktabning 3-«G» sinfida a'lo baholarga o'qiydi. Bog'cha yoshidanoq rasm chizishga ishtiyoqmand bu tengdoshingiz go'zal tabiat manzaralari, multfilm qahramonlari rasmlarini chizishni yoqtiradi. Chizgan rasmlarini boshlang'ich sinf o'qituvchisi Davidenko Olga Alekseyevnaga ko'rsatib, o'rinli maslahatlar oladi.

Barcha qizaloqlar kabi u ham chiroyli ko'ylaklarni yaxshi ko'radi. Ularni kiyishnigina emas, yanada chiroyliroq, xushbichimroq qilib yaratish haqida ko'p o'ylaydi. Ichki bir tuyg'u bilan rang tanlab, zamonaviylik baxsh etishga harakat qiladi.

Go'zaloy hozircha ulg'aygach kim bo'lishini bilmaydi. U xoh musavvir bo'lsin, xoh liboslar yaratuvchisi, o'z kasbining mohir ustasi bo'lishiga ishonamiz.

Botir RAMAZONOV

Sahifamizda «Rasmlar ko'rgazmasi»ni tashkil qilganimizdan buyon tahririyatimizga kelayotgan rasmlar soni ortgandan ortib boryapti. Tasviriy san'atga oshno qalblarning ko'pligi barchamizni quvontiradi, albatta.

Kuni kecha Farg'ona viloyati, Yozyovon tumanidagi ko'zi ojizlar va zaif eshituvchilar maxsus maktabi o'qituvchisi Ikromjon Rahmatovdan maktub oldik. Ustoz 7-sinf o'quvchisi Habibaxon Sodiqovanning chizgan rasmlaridan yo'llab, o'quvchisi haqida faxr bilan quyidagilarni yozib yuboribdi:

«Habiba eshitmaydi, gapira olmaydi. Lekin ichki hissiyotlarini chizgan rasmlari orqali ifodalaydigan layoqatli

Barno bog'dan bodom terdi,
Bobosi unga behi berdi.

Malika maymunga maymunjonni maydalab berdi.

O'ychi o'ylab o'y surdi,
o'yinchi o'ynab ko'rdi.

Umida uzum uzatdi,
Komila kulib kuzatdi.

TEZ AYTISHLAR

«SUMALAKKA MARHAMAT!»

Poytaxtdagi 254-maktabning 4-«D» sinf o'quvchisi Ruxshona JAMOLIDDINOVA chizgan rasmini shunday nomlabdi.

CHIROQ O'CHIB QOLGANDA...

To'rt yoshli Shahzod sham yoqayotgan dadasidan so'radi:
- Dadajon, bu nima?
- Bumi, sham, - tushuntirdi dadasi.
Chiroq o'chib qolganda uni yoqamiz.
Birozdan so'ng Shahzod ikki yoshli singilchasiga tushuntiryapti:

- Mana bu yonib turgan narsa sham. U o'chib qolsa, chiroqni yoqamiz...

BOG'LANGAN MASALA

Ur - re, masalani yechdim, - deya qichqirib yubordi Abbas sevinchi ichiga sig'may.

- Masalangizni kim bog'lab qo'ygan ekan, aka? - so'radi ajablanib singlisi.

Quvnoq tanaffus

qiz. Maktabda a'lochi o'quvchilardan biri, sinf sardori. Maktabdagi «Asalarichilik» to'garagiga qatnashadi.

Habibaning chizgan rasmlari

bizga ham juda ma'qul bo'ldi va ushbu sahifamizni uning rasmlari bilan bezatdik.

Topishmoqlar

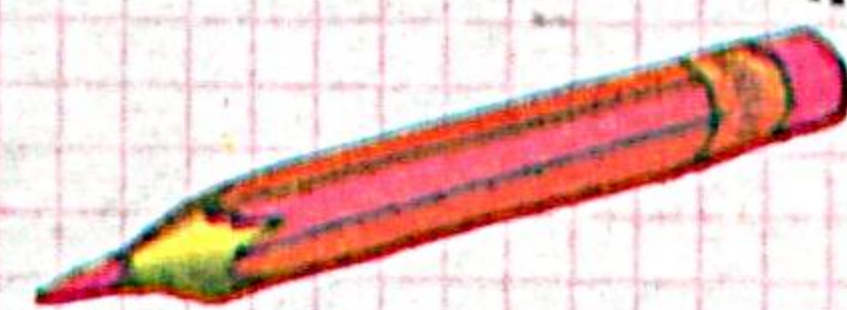
Kelar olis-olisidan,
Xizmatlari xolisidan.
Yerga rohat baxsh etar,
Ko'k maysalar raqs etar.

Qancha yursang shuncha mo'l,
Keti ko'rinmas aslo.
Yana cho'zilib ketar,
Manzil bilmasang ammo.

Biliming oshiradi,
Aqlingni shoshiradi.
Tilingni qilar burro,
Nomini topgin darrov.

O'ralgan uzun qo'rg'on,
Ichida bor zo'r o'g'lon.
Ko'rib qolsa oq qog'oz,
Mashqin boshlaydi shovvoz.

Shakli biroz dumaloq,
Ichi esa sariq, oq.
Yesang, kuchga to'lasan,
Sog'lom bola bo'lasan.

Marg'uba MUHIDDINOVA,
Zarafshon shahridagi 13-maktabning
8-sinf o'quvchisi

QIZIQARLI
MATEMATIKA

1. YASHIRIN RAQAM

$2 * 3^*$	$*778$
$45 * 6$	$65 * 6$
$7 * 8^*$	$*32^*$
$9 * * 1$	$1 * 9^*$
$\hline 22617$	$\hline 23478$

2. Alisherning opalari nechta bo'lsa, akalari ham shuncha. Katta opasining singillari soni ukalari sonidan ikki marta kam. Bu oilada nechta o'g'il va nechta qiz bor?

3. Arifmetik amallar va beshta bir yordamida 100 sonini qanday hosil qilsa bo'ladi? Beshta besh yordamida-chi?

Sayyora ULUG'OVA,
poytaxtdagi 4-umumta'lim
maktabning 8-sinf o'quvchisi

O, bolalik seni sog'indim shu on,
Bir bora qayrilib boqqin men tomon!

BUNCHA KENGDIR BU OLAM

Tong chog'i qo'shiq aytib,
Tog'-adirda kezaman.
Yuragim parvoz etib,
Qo'llarimni yozaman.

Buncha kengdir bu olam,
Yetarmikan ovozim?
Quyosh nuri – nur qalam,
Quyosh erur tarozim.

Oqib kelar bag'ringa
Epkin bo'lib kuy-orum.
O'rab olar sehriga,
O'rab olar ehtirom.

Jaranglaydi kunduzim,
Jaranglaydi kuy jo'shib.
Uchib borar yulduzim
Uchib boradi qo'shiq.

Bag'rida baxt eltadi,
Shu yulduzim – qo'shig'im.
Baxtliga taxt eltadi,
Shu yulduzim – qo'shig'im.

Ko'zlarimda nur jahon,
Ko'zlarimda kuy rangi.
Qo'shiq bo'lib otar tong,
Qalbim chertar ohangin.

TONGDA

Tong otmoqda... ko'kda yulduz
So'nar ohista.
Yerda hayot jonlanadi,
Ranglanar asta.

Tog'lar uzra boshin qo'yib
Oftobjon, oftob.
Oppoq tongga ko'mgan ko'yi,
Dunyoni shu tob.

Zavqu shavqdan nurin yana,
Sochib yuborar.
Ona yerim quchog'ini
Ochib yuborar.

G'olib quyosh ol tongiga
Tilab baxt-zafar.
Mehnat, kurash, ish jangini
Boshlaydi bashar.

Abdulahy NOSIROV

YOMG'IR YOG'AR

Yomg'ir mayin yog'ar, shitirlab yog'ar,
Ilk sevgini yodga solar nogahon.
Ishq umrbod yashaydi navo bo'lsa gar,
Sevgidan yaralgan jumlayi jahon.

Dildagi g'uborni yuvib yog'adi,
Butun borliqni u sevib yog'adi,
Qizg'aldoqlar terib adashib qolgan,
Qo'ng'ir soch qizchani quvib yog'adi.

OFTOB

Oftob, oftob, oftobjon,
Chiqaqolgin, chiq chaqqon.
Kulib chiqsang har qachon,
Olam bo'lar charog'on.

Tinmay nuring sochaver,
Bahru dilim ochaver.
Barcha quvtab rahmat der,
Yashnar tuproq, ona yer.

Quyoshginam mehribon,
Sendan unar rizqu non.
Tafting sezar har inson,
Quyoshli O'zbekiston.

Lolaxon USMONOVA,
Urganch shahridagi,
22-maktabning 8-sinf o'quvchisi

Qizlar mushoirasi

Yomg'ir ishq kuyini kuylab baralla,
Oshiqlar aytadi jo'r bo'lib alla.
Poklikdan rang olib sho'h o'g'loniga
Ona beshik quchib aytadi alla.

Yomg'ir mayin yog'ar, shitirlab yog'ar,
Ilk sevgini esga solar nogahon.
Ishq umrbod yashaydi vafo bo'lsa gar,
Sevgidan yaralgan jumlayi jahon.

Maftuna OCHILOVA,
Qarshi Davlat universiteti qoshidagi,
1-akademik litsey o'quvchisi

BOLALIGIM

Oltin bolaligim, sho'x beboshligim,
Oppoq bulullarning bag'rida qoldi.
Erkagina, injiq, shaddod yoshligim –
Quvnoq yillarimni olib yo'qoldi?

O, bolalik seni sog'indim shu on,
Bir bora qayrilib boqqin men tomon!
Yo'lingga qalbindan gullar sochaman,
Men seni kutaman, quchoq ochaman...

Dilnavoz SAIDOVA,
Jizzax viloyati, Zomin tumanidagi,
Abdulla Qahhor nomli
60-o'rtta maktabning 11-sinf o'quvchisi

Adiblar bolalarga

Nn

N harfi oddiy biram,
Go'yo ko'tarma kran.

Bundoq o'ylab qaralsa,
Juda aziz bu narsa.
Urvog'i ham muqaddas,
Usiz sira kun o'tmas.

(Non)

Suv ustida qalqigan,
Oq gul bo'lib balqigan,
Ta'rifiga yo'qdir gap,
To'y maysan unga qarab.

(Boshi o'tgan sonlarda)

Birma-bir qo'yib qadam,
Ko'tariladi odam.
Bo'lsa ham oddiy yakka,
Olib chiqar yuksakka.

(Narvon)

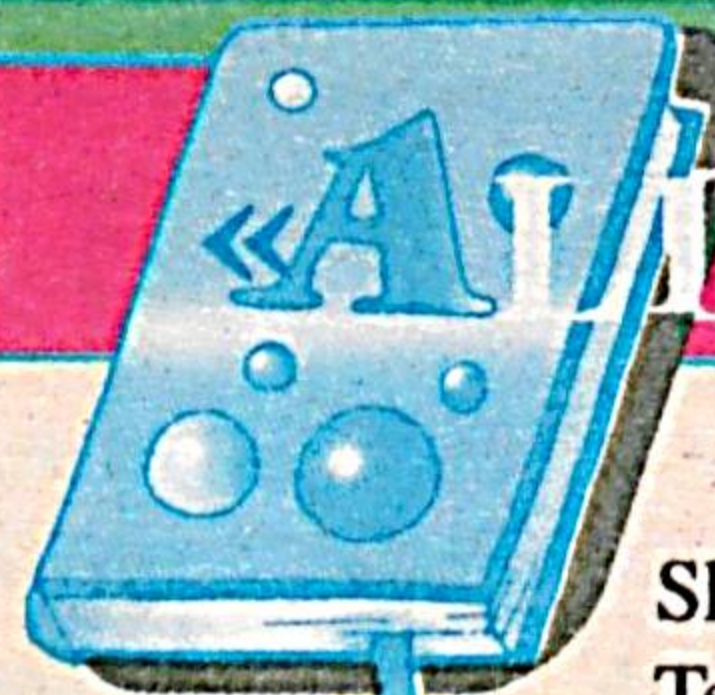
Yig'latadi kuylasa,
O'z navosin so'ylasa.

Nana-nay-nay,
Na-na-nay,
Qo'shiq yangraydi tinmay.
Qo'shiqning so'zin bilmay,
Qolsang aytgin na-na-nay.

Muz demang u muz emas,
Shakar emas, tuz emas.
Sariq muz kabi tusi,
Juda ham shirin o'zi.

(Novvot)

Shoxdan-shoxga qo'nadi,
U qayerda tunadi?
Oyna kabi qanoti,
Ninachi uning oti.

(Nok)

Shakli go'yo nosqovoq,
Terib oldik bir tovoq.

Bobosiga qarindosh,
Bobosidan ancha yosh.
Chopar, charchamas sira,
Shumtaka bu

(Nabira)

U bilan bahor qaytar,
Qushlar qo'shig'in ayar.
Doshqozonda sumalak,
Bayramdan berar darak.

(Navro'z)

O – g'ildirak aylana,
Quyoshga o'xshar yana.

***

Ota-ona-la boysan,
Osmonda oftob, oysan.

O dumalab ketibdi,
Oh, qayerga yetibdi?
Okeanga, osmonga,
Turli-turli tomonga.
Orzusi esa shundoq,
O harfli so'zlar topmoq.

***

O'choq, gaz va tandirda,
Gulxan yoqsang adirda,
Gugurtni chaqsang birrov,
Lovullar nima darrov?

Juda beqiyos,
Ko'k dengizga mos.

Boshimiz uzra
Unda oy suzar.

Sening eng yaqin do'sting
Bilintirmas kam-ko'sting.
Sen u uchun yagona,
Budir mo'tabar

(Ona)

Sening rasming unda bor,
Qarasang bo'lar tayyor.

Bir ona bolalari,
Aylanib kelar bari,
Soni ham emas chakki,
Uch, to'rt emas, o'n ikki.

(Yil, oylari)

Pp

U yozma shakli holda,
Ko'rinar go'yo bolta.

Yuringlar temir izda,
Biz ketamiz poyezdda.
Pish-pish chiqarib ovoz,
Uni tortar parovoz.

Suvda suzsa hamma shod,
Olib ketar paroxod.

Po'sht-po'sht
Qani tez qoching,
Aravaga yo'l oching.
Pisht-pisht, ey, nodon mushuk,

Kavsar TURDIYEVA

«ALIFBE»DA NECHTA HARF BOR?

Har yerga tiqma tumshuq!
Pi-pi-pi deydi jo'ja
Menga suv bering picha.

***

Menga ko'plar xaridor,
Nomim senyor

Meni derlar oq oltin,
Nega? – deb so'rab qolding.
Oq tolalarim behad,
Oppoq oltindan qimmat.

Qo'ymaydi sira
O'ta sur, xira.
Juda yoqimsiz
Uni haydang tez!
Hasharot o'sal,
Har joyda azal,
Tarqatar kasal.

(Pashsha)

Soyabondek ochilib,
So'ng ketmayman sochilib.
Asta yerga qo'naman,
Qani aytgin, nimaman?

Qurtlar ovqat so'radi,
Rosa ipni o'radi.
Kiysin deb atlas ko'ylak,
Bizga beradi ipak.

(Pilla)

Sanchqi, pichoq qoshiqlar,
Ba'zan oshiq-moshiqlar.
Pishiq ular albatta Yasalgandir
(po'latdan)

Davomi bor.

Sinfdoshimiz Shohsanam sportchi qiz. Unga havasimiz keladi. Hozirgacha maktab, tuman, viloyat va Respublika musobaqalarida qatnashib chempion bo'ldi.

U 2003-yili maktabimizda ochilgan kikkoksing to'garagiga a'zo bo'lgandi. Biz o'shanda unga: «Maktabimizda sport zali bo'lmasa, qanday qilib musobaqalarga qatnashasan, bekorga vaqtingni o'tkazmasang-chi», – degandik. Ammo, Shohsanam gaplarimizga parvo qilmadi. Mashg'ulotlarga o'z vaqtida qatnab yuraverdi.

qatnashgan dugonamiz poytaxtdan maktabga oltin medal bilan qaytdi. 2009-yilning yanvar oyida chempionimiz O'zbekiston kikkoksing Federatsiyasi tomonidan o'tkazilgan kikkoksing bo'yicha ochiq «Mega-

aytishicha, maktabimizda Shohsanam kabi iste'dodlar ko'p ekan...

Ha, aytgancha, tinib-tinchimas sportchi sinfdoshimiz ayni paytda navbatdagi katta musobaqalarga tayyorgarlik ko'rmoqda.

GAPIMIZGA PARVO QILMADI

B i z
Shohsa-
namni 8-
Mart – Xo-
tin-qizlar
bayrami
b i l a n
t a b r i k -

2005-yilda tumanimizda o'tkazilgan musobaqa unga omad eshigini ochdi. Shundan so'ng, viloyatda bo'lib o'tgan kikkoksing bo'yicha saralash bosqichining kuchlilar bahsi Shohsanamni poytaxtga chorladi. 51 kg. vazn toifasida musobaqada

Sport» chempionatida faxrli 3-o'rin sohibasi bo'ldi.

Bugun maktabimizning barcha o'quvchilari Shohsanamni chempion qiz, deb atashadi. Jismoniy tarbiya o'qituvchimiz Umidjon Tursunovning

laymiz. Mart oyida bo'lib o'tadigan musobaqalar unga medallar shodasini taqdim etaversin!

Shahnoza ALIJONOVA,
Andijon viloyati, Paxtaobod
tumanidagi 21-umumta'lim
maktabining 8-«A» sinf o'quvchisi

AYOL

Qirg' qo'lli bebaho farishta.
Asotir va rivoyatlarda qayd
etilgan metin iroda sohibasi.

Samodek cheksiz va beg'ubor,
keng qalb egasi.

Sochi sunbul, yuzi gul, to'lin
chehra, ibo, hayo pardasi fortzilgan
oy malikasi.

Suvdek tiniq, daryodek toshqin,
Ona-zamindek saxiy, mehr to'la
ko'ngil.

U har faslda tiniq, chanqoqni
bosguvchi obi-hayot, mehr bulog'i.

Mehrni o'zida aks ettirgan
go'zal malakdir.

Tabiat rassom, uning nodir asari
Ayol – dillar orasida ko'rinmas ip,
qalb qirg'oqlari o'rtasida
mustahkam ko'prikdir.

SOG'INTIRIB

KELDINGMI, BAHOR?!

Ulkan cho'qqi ustida,
Ko'rinadi oppoq qor.
Fasli bahor paytida,
Bermoqda bu bir viqor.

Muz ostidan ohista,
Boychechak ko'tardi bosh.
Uning tabassumida,
Aks etdi go'yo quyosh!

Jilg'alarning kuyida,
Raqs tushadi maysalar.

Esar mayin shabboda,
Bahra oladi dillar.

Jilg'alarning oqishi,
Bulbullarning xonishi,
Bahordan berar darak,
Boychechakning kulishi.

Keldingmi sog'intirib,
Fasllar kelinchagi!
Majnunolning shoxida,
Osilgan gul belanchagi.

Madina MIRZAQOBILOVA

Ithom qanotida

Bobur Ubaydullayev Samarqand viloyatining Qo'shrabot tumaniga qarashli Istiqbol qishlog'ida tug'ulgan. Endigina 18 bahorni qarshilayotgan Boburning «Mitti yulduz» nomli she'riy to'plami chop etilgan. Respublikamizning talaygina nashrlarida she'rlari, maqolalari muntazam bosilib turibdi. U o'z ijodiga talabchan, shu boisdan ham she'rdan she'rga ijodiy tajribasi ortib, qalami charxlanib bermoqda.

Yosh ijodkorning ijodida ona, Vatan, ustoz, tabiat mavzulari yetakchilik qiladi.

Yaqinda Bobur O'zbekiston Yozuvchilari uyushmasi Samarqand bo'limining a'zosi bo'ldi. Bu uning zimmasiga juda katta mas'uliyat yuklaydi. Kelgusida u tinimsiz o'qib-o'rganish, mashaqqatli ijod kutmoqda.

Quyida tengdoshingiz ijodidan namuna o'qiyisiz:

Iliq kunlarga yetib,
Ko'ngillarni shod etib,
Tabiatni yashnatib,
O'lkamga keldi bahor.

Serjilo kamalakdek,
Tong qo'ynida malakdek,
Go'yo yosh kelinchakdek,
Sepini yoydi bahor.

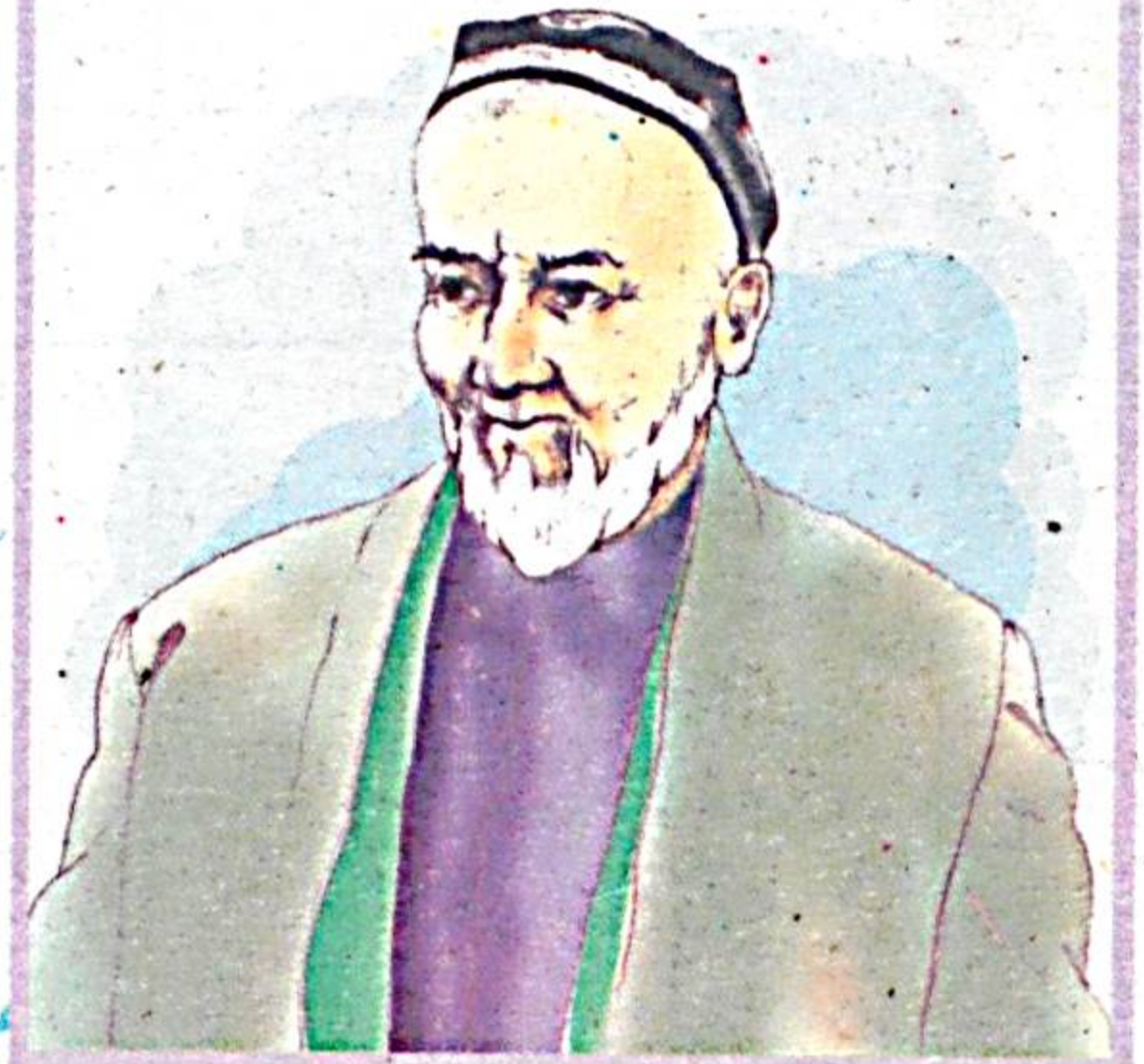
Dala-dashtga bir qarang,
Xonatlasdek rang-barang,
Qir-adirlar maysazor,
O'lkamda yashnar bahor.

Jo'shib kuyalar bulbullar,
Ochilar turfa gullar,
Mayin esadi yellar,
Qalbingga keldi bahor.

Bobur UBAYDULLAYEV,
T.T.YESI qoshidagi Akademik litseyining 1-bosqich
talabasi

«Katta bobo» bekati

KIYINISH ODOBI

Aziz bolajonlar!

Bugun kiyinish va o'zingizni orasta tutishingiz xususida so'z yuritsak, nima deysiz?

Kiyim kiyishning o'ziga yarasha qonun-qoidalar bor. Unga har doim amal qilishga to'g'ri keladi. Chunki oilada, do'stlaringiz, sinfdoshlaringiz orasida, xullas, jamiyatda o'zingizni qanday tutishingiz kiyim kiyishingizga bog'liq. Birovlarga qarab, to'n bichmaslik, u yoki bu kiyimni kiyish-kiymaslik o'zingizga bog'liq.

Hadeb yangi ust-bosh talab qilish yaramaydi. Borini yaxshi saqlab, doimo toza tutgan holda kiyib yursa bo'ladi. Buning uchun esa yana takrorlayman, o'zingiz orasta bo'lishingiz, ota-onangiz olib bergan kiyim-boshni kir qilmay, uni tezda yaroqsiz holga keltirmay, asrab yurish zarur. Maktab uchun mo'ljallangan kiyimni sport bilan shug'ullanganda yoki uydagi ust-boshni ko'chaga kiyib chiqish yaramaydi. Agar shunday tartibsizlikka bir bor yo'l qo'ysangiz, unga ko'nikib qolish ham mumkin.

Shuni yaxshi bilingki, odamni uning aql-idroki boshqaradi. Agar inson qanchalik zukko va fikri teran bo'lsa, hech qayerda qiynalmaydi. Har qanday og'ir sharoitda ham to'g'ri yo'l tanlay oladi. Buning uchun ko'p o'qish va o'qiganlarni ilg'ash zarur. Bundan tashqari, har doim yoshi ulug'lar so'ziga quloq tutishda hikmat ko'p. Ayniqsa, ota-onangiz va ustozlaringiz sizga bu haqda ko'p gapiradilar. Ularning pand-nasihatlari komillikka boshlashini unutmang. Yomon fikrlardan nari yurib, o'zingizni ezgulikka bag'ishlang. Shunda o'z orzu va maqsadingizga erishasiz, bunga ishonchim komil.

Islom USMONOV

BO'SH O'TIRMAI, BOSH QOTIR

					1			Ohu bolasi	Sovrindor
	Qozoq milliy taomi	Tik holatni aniqlash asbobi	Bog'lash buyumi	Zaminning qurug'lik qismi					
				Maymun turi			Ayol ismi		2
	Chin, rost	Yevropadagi ko'l					Taom	No-mus	
			Samolyot markasi						
3	Qo'g'oz o'rami	Biokimyogar olim	Nutq tarzi				Musiqasabobi	Fransuz shoiri	
			Nazmiy asar				Bilyard anjomi	Uka	
	So'z turkumi			Maqom		Mahfiy			
	Inert gaz			Kuch birligi					Fransiya shahri
			Nodir metall						
Jomiy asari	Somsa turi	Qurbon	Baraka			Adirlik	Parranda oshyoni	Tarix qaydnomasi	
				4		Yuk ko'tarish texnikasi	Yer o'lchovi		
6		To'ti turi					Oddiy	Haqiqiy	5
			Asaka avto markasi	<p>FORIPOV</p> <p>Muammo aytayin quloq sol birpas, U nima, to'lmaydi yoki qurimas?</p>					
Qush sirti		Bezak							
								Yutuq hisobi	
Ip gazlama	iltimosnoma	Uchish qurilmasi	Non turi				7		Himoya anjomi

*****

KALIT SO'Z 4 7 5 3 2 5 7 1 6

FOTOSURATLAR TANLOVIGA

Sumalakni sog'indik juda, Sog'ingansiz siz ham hoynahoy. Ko'karibdi barq urib qarang, Charosoyim undirgan bug'doy.

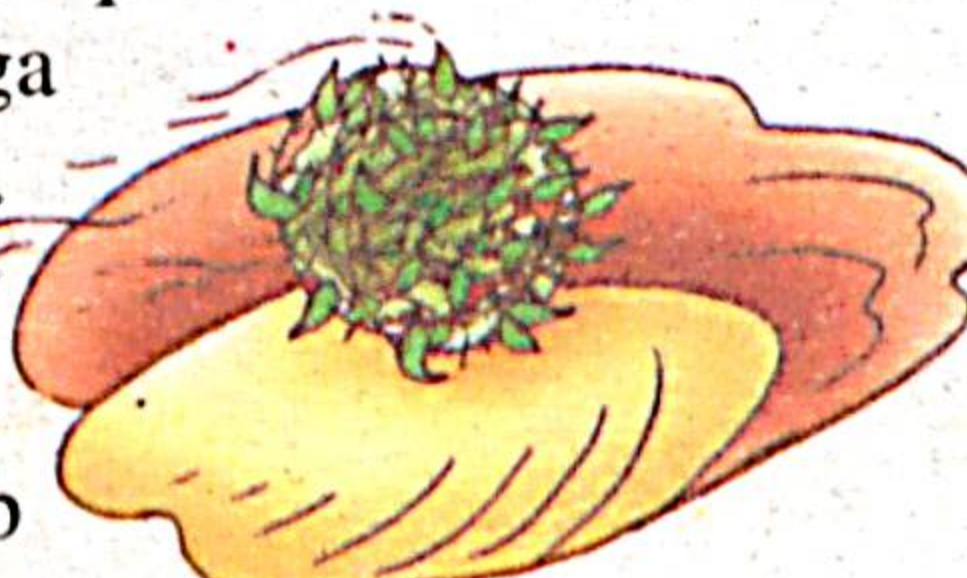

Florida yarim orolida ajoyib bir daraxt o'sadi. Uning mevalari sovundan aslo qolishmaydi. Daraxtning mevalari bilan yuvilgan xo'jalik ashyolari hamda kiyim-kechaklar tezda dog' va kirlardan toza bo'ladi.

Oyog'i yo'q, ammo chopag'on

U boshqa o'simliklardan farqli o'laroq, ildiz tizimi o'rniga maxsus o'simta va o'tkir tikanlarga ega. Qumanjir qum bo'ronlari qattiq shamol esgan tarafga qarab dumalab "sayohatga" chiqadi. Qizig'i shundaki, bu turdagi qumanjir butun tanasi bilan havodan, unda mavjud bo'lgan hayotbaxsh omillardan oziqlanib o'sadi.

Pavloniya — polvon o'simlik

Tez o'sishda pavloniyaga teng keladigan o'simlik topilmasa kerak. Chunki u bir yilda yetti quloch bo'y cho'zadi.

Go'sht o'rnini bosadi

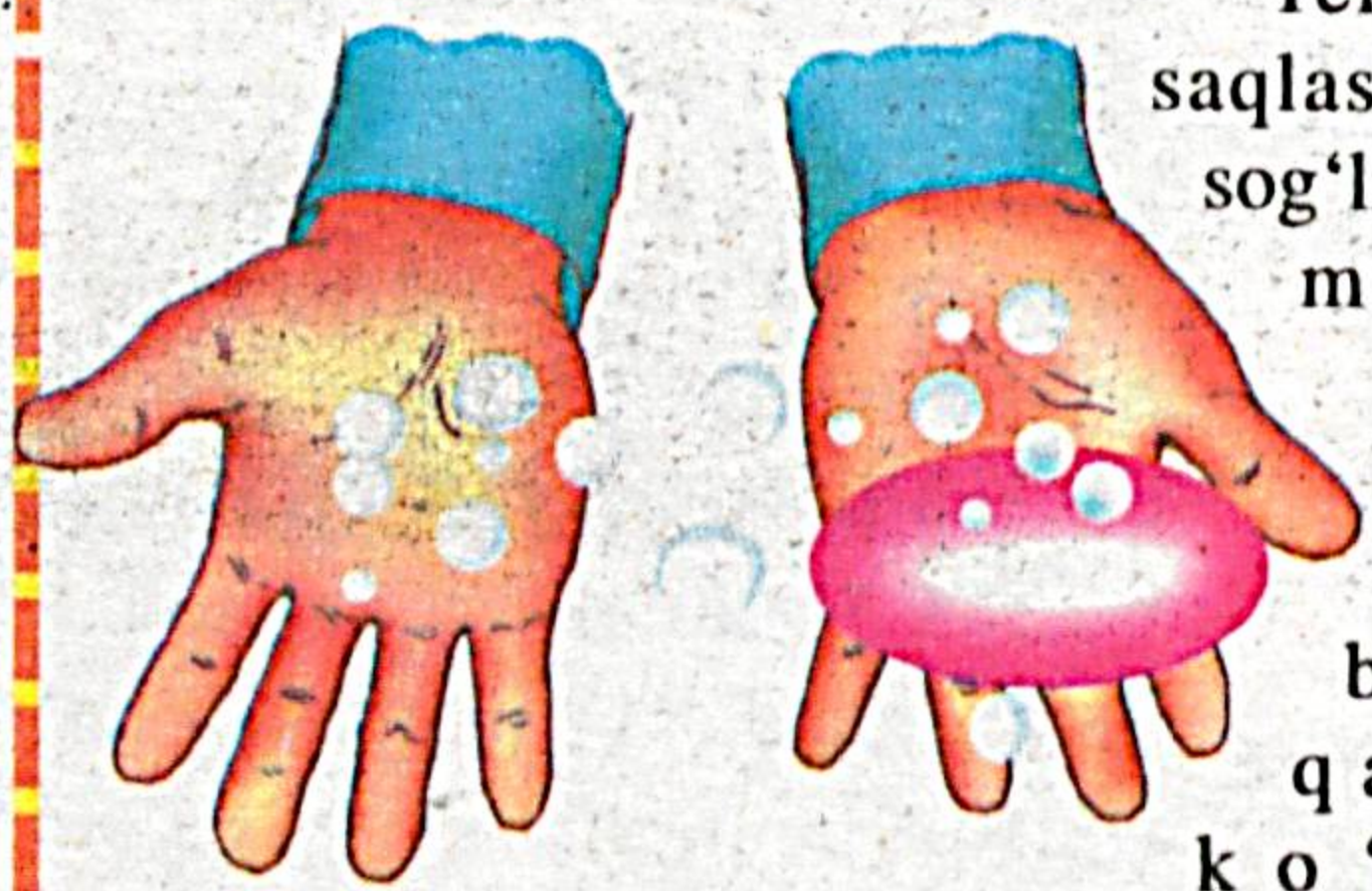
Yaponiyadagi «Kabushikikaisha Akita» firmasi mutaxassislari qo'ziqorinning antiqa navini yaratdilar. Bu nav mazasi, hidi hamda ozuqaviy xususiyatlari bilan xuddi pishirilgan bifshtekni eslatadi. Qo'ziqorin 40-50 kunda yetishtiriladi. E'tiborli jihati shundaki, u vitaminlarga, foydali ma'danlarga boy bo'lib, oqsilli omillarni saqlash borasida go'shtdan aslo qolishmaydi.

FORIPOV tuzdi

Shifokor maslahati

TERI PARVARISHI

Terini ozoda saqlash odam sog'lig'ining eng muhim shartlaridan biridir. Agar terida hosil bo'lgan po'st qavatlardan ko'chgan moddalar yuvib tashlamasa, ular teri va teri yog'ida qoladi. Bunday hollarda teridagi yog' va ter bezlarining yo'llarini to'sib qo'yadi. O'zini ozoda tutib yurmaydigan bolalar terisining har bir kvadrat santimetrida 30-40 mingtagacha mikroborligini aniqlash mumkin. Bu mikroborlar orasida har xil kasallik qozg'atuvchilar bo'ladi.

Bu ba'zan yara-chaqalar hosil bo'lishiga, og'ir kasalliklar, teri yallig'lanishiga olib keladi. Ozoda terida kasallik tug'diruvchi mikroorganizmlar teri hujayralari orqali ajralib chiqaradigan maxsus modda ta'sirida nobud bo'lishi aniqlangan.

Ana shuning uchun ham, bolalar, o'z teringizni toza bo'lishini hamma vaqt kuzatib turishingiz kerak. Qishda ham, yozda ham har kuni ertalab odam beligacha yuvinishi kerak. Qo'llar kuniga bir necha marotaba, ayniqsa, ovqatlanish oldidan sovun bilan yuvilishi lozim. Haftada kamida bir marta hammomda issiq suv bilan dushga yoki vannaga tushib yuvinish zarur. Teri shikastlangan vaqtda zararlangan joy atrofiga yod nastoykasi surtish kerak.

Tohir IBRAGIMOV,
Oliy toifali shifokor, terapevt

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
G'ayrat SHOUMAROV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruz JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzillimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
nashriyat-matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092

Adadi - 68843
Buyurtma N: J 7023

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

Dizayner va sahifalovchi:
Zuhra MUHSIMOVA
Navbatchi:
Gulyuz ORIFJONOVA